

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 25. novembra 2024. godine
Br. Ref: RK 2579/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI82/24

Podnosilac

Shpejtim Ahmeti

Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova PN br. 250/2024 od 14.
februara 2024. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Bajram Ljatifi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija, član

Podnosilac zahteva

- Zahtev je podneo Shpejtim Ahmeti, sa prebivalištem u Dortmundu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Hajriz Lubishtani, advokat u opštini Vitina.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja [PN.br.250/2024] od 14. februara 2024. godine Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud), u vezi sa rešenjem [ED.br. 23/2004] od 26. januara 2024. godine Osnovnog suda u Gnjilanu – Ogranak u Vitini (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja Apelacionog suda, kojim se tvrdi da su povredena osnovna prava i slobode podnosioca zahteva zagarrantovana članovima 21. [Opšta načela], 23. [Ljudsko dostojanstvo], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 35. [Sloboda kretanja] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 5. (Pravo na slobodu i bezbednost) i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članu 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 28. marta 2024. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev poštom, koji je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) primio 3. aprila 2024. godine.
6. Dana 15. aprila 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [Br. GJR. KI82/24] imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca odlukom [Br. KSH. KI82/24] imenovala je Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërzhaliu Krasniqi (predsedavajuća), Enver Peci i Jeton Bytyqi (članovi).
7. Dana 24. aprila 2024. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva i Apelacioni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 30. oktobra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo Sudu preporuku o ne/prihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnosilac zahteva se, u ovom slučaju, po drugi put obraća Sudu. Podnosilac zahteva se prvi put obratio Sudu 6. februara 2023. godine sa zahtevom za ocenu ustavnosti rešenja [Pml. br. 326/2023] Vrhovnog suda Kosova, zahtev koji je Sud proglasio neprihvatljivim rešenjem o neprihvatljivosti u predmetu KI25/23.
10. Dalje će Sud sumirati činjenice u vezi sa prvim zahtevom KI25/23 u meri u kojoj se one odnose na aktuelni zahtev KI82/24.

Pregled činjenica u vezi sa zahtevom KI25/23

11. Dana 26. marta 2003. godine, Okružni sud u Gnjilanu (u daljem tekstu: Okružni sud), je presudom [P. br. 116/2002] proglasio podnosioca zahteva krivim za izvršenje krivičnog dela ubistvo prema Krivičnom zakonu Kosova, osudivši ga na kaznu zatvora u trajanju od 13 (trinaest) godina, presudu koju je potvrdio Vrhovni sud presudom [App.br. 221/2003] od 18. septembra 2003. godine.
12. Dana 23. oktobra 2004. godine, naredbom direktora Odeljenja za pravosuđe, suspendovana je kazna podnosiocu zahteva iz zdravstvenih razloga.
13. Dana 12. marta 2020. godine, Osnovni sud je po zahtevu Specijalnog tužilaštva, raspisao međunarodnu poternicu protiv podnosioca zahteva, jer je bio u bekstvu.
14. Dana 9. februara 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Osnovnom sudu za suspenziju kazne zbog zastarelosti izvršenja kazne. Dana 15. juna 2022. godine, Osnovni sud je rešenjem [Ed.br. 23/2004] odbio da neosnovan zahtev podnosioca zahteva uz obrazloženje da dok je kazna bila suspendovana, nije tekao rok za zastarevanje.
15. Dana 18. juna 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na gore navedenu odluku Osnovnog suda, na koju je Apelacioni sud rešenjem [PN br. 665/2022] od 27. juna 2022. godine odbijen kao neosnovan.
16. Dana 15. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu, protiv pomenutog rešenja Apelacionog suda. Vrhovni sud je rešenjem [PML.m.326/2022] od 27. septembra 2022. godine odbio kao nedozvoljen zahtev za zaštitu zakonitosti.
17. Dana 1. novembra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Osnovnom sudu za obustavu postupka izvršenja kazne za preostali deo kazne i povlačenje međunarodne poternice, dok je Osnovni sud 4. novembra 2022. godine, preko službene beleške [ED. br. 23/2004] hronološki opisao podnosiocu zahteva tok sudskog postupka.
18. Dana 7. novembra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na službenu belešku [ED br. 23/2004] Osnovnog suda, a 28. decembra 2022. godine, Apelacioni sud ga je Propratnim aktom [PN.br. 1285/2022] obavestio kao u nastavku: „*U smislu zakonskih odredbi Zakona o sudovima i Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosovo, mi vas vratimo nazad spise predmeta zbog toga što žalba koja je podneta protiv službene beleške nije propisana zakonskim odredbama kao vrsta odluke protiv koje je dozvoljeno pravno sredstvo.*“
19. Dana 6. februara 2023. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu zahtev za ocenu ustavnosti rešenja [Pml. br. 326/2023] Vrhovnog suda, zahtev koji je Sud proglasio neprihvatljivim dana 23. maja 2023. godine rešenjem o neprihvatljivosti u slučaju KI25/23, budući da je isti podnet van zakonskog roka propisanog članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika.

Pregled činjenica u vezi sa aktuelnim zahtevom KI82/24

20. Dana 10. oktobra 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo Osnovnom sudu zahtev za obustavu postupka zbog zastarelosti izvršenja kazne.

21. Dana 26. januara 2024. godine, Osnovni sud je rešenjem [ED.br.23/2004] odbio kao neosnovan zahtev podnosioca zahteva za obustavu postupka zbog zastarelosti izvršenja kazne. S tim u vezi, Osnovni sud je, pozivajući se na navod podnosioca zahteva da je preostali period kazne od 5 (pet) godina, 5 (pet) meseci i 10 (deset) dana zastareo, ocenio na sledeći način: „[...] nije održiv kao osnovan jer početak zastarevanja izvršenja kazne počinje onog dana kada je krivična presuda postala pravosnažna, nezavisno od činjenice da li je u međuvremenu obustavljena ili suspendovana. Takođe, nije održiv i osnovan navod punomoćnika osuđenog Shpejtima Ahmetija, advokata Hajriza Lubishtanija, u delu gde je izjavio: „... u skladu sa članom 108., stavom 1.3 Krivičnog zakonika Kosova iz 2013. godine, propisano je navršavanje vremenskog perioda od 10 godina...” pošto osuđeni Shpejtim Ahmeti nije bio osuđen kaznom zatvora od 5 godina, već je isti bio osuđen zatvorskom kaznom u trajanju od 13 godina (pravosnažna odluka po presudi Vrhovnog suda pod brojem AP.br. 221/2003 od 18.09.2003. godine), s toga po ovoj tački treba da se uzme u obzir član 108., stav 1., podstav 1.2 koji izričito propisuje: „Sem ukoliko nije drugačije predviđeno ovim zakonikom, izrečena kazna se ne može izvršiti po isteku sledećih vremenskih perioda. dvadeset (20) godina od izrečene kazne zatvora od preko deset (10) godina“, a stavom 2. istog člana u kojem je takođe propisano: „Zastarelost izvršenja kazni neće biti računata ukoliko se osuđeno lice ne pojavi ili se ne preda da bi služilo kaznu zatvora.”
22. Gore navedenim rešenjem Osnovni sud je konstatovao da u slučaju podnosioca zahteva rok zastarelosti nije tekao za vreme dok mu je kazna zatvora bila suspendovana iz zdravstvenih razloga. U ovom aspektu, pozivajući se na pravni osnov, Osnovni sud je naglasio da: „To je regulisano i članom 99., stavom 2. Krivičnog zakona SFRJ od 01.07.1977. godine, koji je bio na snazi u vreme izvršenja krivičnog dela, a koji propisuje da: „Zastarevanje ne teče za vreme za koje se po zakonu izvršenje kazne ne može preduzeti.“ To predviđa i Privremeni krivični zakonik, koji je bio na snazi kada je osuđenom odložena kazna, koji u članu 94., stavu 2. izričito propisuje da: „Rok zastarevanja ne teče za bilo koje vreme tokom kojeg prema zakonu ne može da bude započeto izvršenje kazne“. Takođe, tako nešto je propisano i članom 110., stavom 2 Krivičnog zakonika Kosova, koji je na snazi od 01.01.2013. godine, Sud je pomenuo hronološki krivične zakonike, pošto je ocenio sprovođenje najpovoljnijeg zakona sa osuđenog, ali ta stvar je isto regulisana u svim gore pomenutim krivičnim zakonicima [...]”.
23. Dana 2. februara 2024. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja [ED.br.23/2004] Osnovnog suda, zbog povrede zakonskih odredbi Krivičnog zakonika i pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, s predlogom da Apelacioni sud obustavi izvršenje kazne zbog zastarelosti iz stava 6., člana 110. Krivičnog zakonika Republike Kosovo br. 04/L-082 (Službeni list broj 19, 13. jul 2012. godine) (u daljem tekstu: KZRK).
24. Dana 14. februara 2024. godine, Apelacioni sud je rešenjem [PN.br.250/24] odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio je rešenje Osnovnog suda [ED.br.23/2004] od 26. januara 2024. godine. U vezi sa navodom podnosioca zahteva o zastarelosti izvršenja njegove kazne, Apelacioni sud je u obrazloženju svog rešenja ocenio da ne postoji relativna zastarelost izvršenja kazne i da je prvostepeni sud pravično ocenio da je pitanje zastarelosti izvršenja kazne u slučaju podnosioca zahteva bilo regulisano isto kao i u svim pomenutim krivičnim zakonicima. Takođe, Apelacioni sud je konstatovao da nije nastupila apsolutna zastarelost krivičnog dela „[...] jer član 97., stav 2 Krivičnog zakona SFRJ propisuje da: „Ako u ovom zakonu nije drukčije određeno, izrečena kazna ne može se izvršiti kad protekne:

petnaest godina od osude na zatvor preko deset godina” a odredba člana 99., stav 3. Krivičnog zakona SFRJ propisuje da: “Zastarevanje se pokida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi izvršenja kazne.”, u ovom slučaju od 18.09.2003. godine kada je postala pravosnažna odluka kojom je osuđeni proglašen krivim nije prošlo trideset godina.“

25. Dalje, gore navedenim rešenjem, Apelacioni sud je odbio kao neosnovan tužbeni navod podnosioca zahteva za uračunavanje preostalog dela kazne u institut zastarelosti uz obrazloženje da „za određivanje roka zastarelosti uvek odlučujuća je kazna izrečena pravosnažnom presudom, a ne naknadne izmene.“ U međuvremenu, u vezi sa navodom o pogrešnom sprovođenju zakonskih odredaba Krivičnog zakona RSFJ, Apelacioni sud je našao da je isti zakon povoljniji jer predviđa kraće rokove za zastarevanje izvršenja kazne.

Navodi podnosioca zahteva

26. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da su osporenim rešenjem povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 21. [Opšta načela], 23. [Ljudsko dostojanstvo], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 35. [Sloboda kretanja] Ustava, u vezi sa članom 5 (Pravo na slobodu i bezbednost) i 6 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
27. Podnosilac zahteva prvo navodi da je u zatvoru bio 7 (sedam) godina, (7) sedam meseci i 20 (dvadeset) dana, i da mu je ostalo još 5 (pet) godina, 5 (pet) meseci i 10 (deset) dana zatvora. Dalje, podnosilac zahteva navodi da su presude redovnih sudova donete u suprotnosti sa članom 31. Ustava uz obrazloženje da on nije bio pozvan ni u jedan pravni postupak radi izdržavanja preostalog dela kazne, što je za posledicu imalo zastarelost izvršenja kazne prema podstavu 1.4 stava 1., člana 108. KZRK-a, kao najpovoljnijeg zakona.
28. Podnosilac zahteva takođe navodi da su presude Osnovnog suda i Apelacionog suda donete u suprotnosti sa članovima 21. i 23. Ustava i članom 5. EKLJP-a.
29. Dalje, podnosilac zahteva ističe da mu je odlukama Osnovnog suda i Apelacionog suda povređeno pravo na slobodu kretanja iz člana 35. Ustava, jer mu je nezakonitom poternicom Osnovnog suda od 12.03. 2020. godine, ograničena i zabranjena sloboda kretanja u Republici Kosovo.
30. Podnosilac zahteva ističe da je prvostepeni sud imao priliku da ga u zakonskom roku pozove na izdržavanje kazne jer je znao za njegovu adresu van Kosova ili je mogao da kontaktira njegovu porodicu u mestu poslednjeg poznatog prebivališta u zemlji. Kao rezultat toga, podnosilac zahteva navodi da je protiv njega, na nezakonit način, u vreme apsolutnog zastarevanja kazne, protiv njega izdata poternica.
31. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda da: (i) proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) proglasi da su rešenje [ED-23/2004] od 26. januara 2024. Osnovnog suda i rešenje [PN.br.250/2024] od 14. februara 2024. godine suprotne Ustavu; i (iii) vrati predmet na ponovno odlučivanje Osnovnom sudu.

RELEVANTNE USTAVNE I ZAKONSKE ODREDBE

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 21 [Opšta Načela]

- „1. Ljudska prava i osnovne slobode su neodvojiva, neotuđiva i neosporiva i čine osnov pravnog reda Republike Kosovo.
2. Republika Kosovo štiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode, predviđene ovim Ustavom.
3. Svi su dužni da poštuju prava i osnovne slobode ostalih.
4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.“

Član 23 [Ljudsko Dostojanstvo]

„Ljudsko dostojanstvo je neosporivo i predstavlja osnov svih ljudskih prava i osnovnih sloboda.“

Član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

- „1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloljetnika, ili zaštititi privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.
4. Svako ko je optužen za krivično djelo ima pravo da ispituje prisutne svjedoke i da zahtijeva obavezno pojavljivanje svjedoka, vještaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.
6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbjeđivanje efikasnog pristupa pravdi.
7. Sudski postupci koji se odnose na maloljetnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloljetnike.“

Član 35

[Sloboda Kretanja]

- “1. Državljanima Republike Kosovo i stranci koji su zakoniti stanovnici Kosova, imaju pravo na slobodno kretanje i izbor stanovanja u Republici Kosovo.
2. Svako lice ima pravo da napusti zemlju. Ograničenja istog mogu biti regulisana zakonom, ako su ista neophodna za obezbjeđivanje zakonskog postupka, sprovođenje sudske odluke ili kako bi se ispunila obaveza zaštite zemlje.
3. Državljanima Republike Kosovo se neće uskratiti pravo ulaska na Kosovo.
[...]

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 5 (Pravo na slobodu i sigurnost)

1. Svako ima pravo na slobodu i sigurnost ličnosti. Niko ne smije biti lišen slobode izuzev u niže navedenim slučajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom:
 - a) zakonitog lišenja slobode po presudi nadležnog suda;
 - b) zakonitog hapšenja ili lišenja slobode zbog nepovinoavanja zakonitom nalogu suda ili u cilju osiguranja izvršenja bilo koje obaveze propisane zakonom;
 - c) zakonitog hapšenja ili lišenja slobode radi privođenja nadležnoj sudskoj vlasti, kada postoji opravdana sumnja da je ta osoba izvršila krivično djelo ili kada postoje valjani razlozi da se osoba spriječi da izvrši krivično djelo ili da, nakon izvršenja krivičnog djela, pobjegne;
 - d) lišenja slobode maloljetnika, prema zakonitom nalogu, radi odgajanja pod nadzorom ili zakonitog pritvaranja zbog privođenja nadležnoj vlasti;
 - e) zakonitog lišenja slobode osoba da bi se spriječilo širenje neke zarazne bolesti, pritvaranja mentalno oboljelih osoba, alkoholičara ili narkomana ili skitnica;
 - f) zakonitog hapšenja ili lišenja slobode osobe u cilju sprječavanja ilegalnog ulaska u zemlju ili osobe protiv koje je u toku postupak deportacije ili ekstradicije.
2. Svako ko je uhapšen bit će odmah obaviješten, na jeziku koji razumije, o razlozima hapšenja i o svim optužbama protiv njega.

Član 6 (Pravo na pravično suđenje)

- „1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dijela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloljetnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao nanijeti štetu interesima pravde.
2. Svako ko je optužen za krivično djelo smatra se nevinim dok se njegova krivica po zakonu ne dokaže.
[...]

ZAKONIK BR. 04/L-082 KRIVICNI ZAKONIK REPUBLIKE KOSOVE

Član 108
Zakonska zastarelost izvršenja kazni

- „1. Sem ukoliko nije drugačije predviđeno ovim zakonikom, izrečena kazna se ne može izvršiti po proteku sledećih vremenskih perioda:
- 1.1. trideset (30) godina od izrečene kazne doživotnog zatvora;
 - 1.2. dvadeset (20) godina od izrečene kazne zatvora od preko deset (10) godina;
 - 1.3. deset (10) godina od izrečene kazne zatvora od preko pet (5) godina;
 - 1.4. pet (5) godina od izrečene kazne zatvora od preko tri (3) godine;
 - 1.5. tri (3) godine od izrečene kazne zatvora od preko jedne godine;
 - 1.6. dve (2) godine od izrečene kazne zatvora do godinu dana ili novčane kazne.
2. Zastarelost izvršenja kazni neće biti računata ukoliko se osuđeno lice ne pojavi ili se ne preda da bi služilo kaznu zatvora.”

Član 110
Otpočinjanje i prekid vremena potrebnog za zakonsku zastarelost izvršenja

- „1. Vreme zakonske zastarelosti izvršenja kazne počinje teći od dana pravosnažnosti presude i, u slučaju opoziva alternativne kazne, na dan pravosnažnosti odluke o opozivu.
2. Vreme zakonske zastarelosti ne teče za vreme dok se izvršenje kazne zakonski ne može izvršiti.
3. Ukoliko je kazna smanjena amnestijom ili odlukom suda po vanrednom pravnom leku, vreme otpočinjanja roka zastarelosti počinje teći od nove presude, dok se rok zastarelosti računa po prethodnoj presudi.
4. Vreme potrebno za zakonsku zastarelost se prekida svakim delovanjem nadležnog tela u svrhe izvršenja kazne.
5. Novo vreme zakonske zastarelosti počinje teći nakon svakog prekida.
6. Izvršenje kazne se zabranjuje u svakom slučaju u kom je proteklo dvostruko vreme potrebno za zastarelost.
7. Odredbe stavova 2. do 5. ovog člana će se takođe primeniti na zakonsku zastarelost dopunskih kazni i mera obaveznog lečenja.“

ZAKON BR. 04/L-149 O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA

Član 94
Suspenzija izvršenja kazne odlukom ministra

- „1. Na molbu osuđenog lica ili člana njegove uže porodice ili na predlog direktora kazneno popravne ustanove a po preporuci generalnog direktora, ministar pravde može da dozvoli suspenziju izvršenja kazne zatvora, ako za to postoje razlozi, a suspenzija ne može da traje duže od tri (3) meseca. Izuzetno, zbog lečenja, suspenzija može da traje do okončanja tretmana.
2. Osuđeni je dužan da svakog meseca, putem izveštaja koji je potpisala nadležna komisija sastavljena od tri (3) lekara, obaveštava kazneno popravnu službu o svom zdravstvenom stanju.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni kriterijumi prihvatljivosti, propisani Ustavom i dalje definisani Zakonom i Poslovníkom o radu.
33. S tim u vezi, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113.
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnijele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

34. Sud se poziva i na član 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podnesaka) i 49. (Rokovi) Zakona, kojima se utvrđuje:

Član 47.
(Individualni zahtevi)

1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

Član 48.
(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49
(Rokovi)

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”

35. U pogledu ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud konstatuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [PN. br. 250/2024] Apelacionog suda, od 14. februara 2024. godine, nakon iscrpljivanja svih zakonom propisanih pravnih lekova. Podnosilac zahteva je, takođe, pojasnio prava i slobode za koje navodi da su

povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona i podneo zahtev u roku propisanim članom 49. Zakona.

36. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane pravilom 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o radu. Stav 2., pravila 34. Poslovnika o radu utvrđuje kriterijume na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući kriterijum da zahtev nije očigledno neosnovan. S tim u vezi, stav 2. pravila 34. propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.”

37. Sud prvo ističe da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i sudske prakse Suda, omogućava ovom poslednje pomenutom da proglasi neprihvatljivim zahteve iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može zahtev proglasiti neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koje karakteriše „jasno iii očigledno odsustvo povrede“; (iii) „nepotkrepljeni iii neobrazloženi navodi“, i na kraju „konfuzni i nejasni“ navdi (vidi slučajeve ESLJP-a [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, presuda od 28. januara 2011. godine, stav 55; [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine slučajeve Suda: [KI04/21](#), podnositeljka zahteva *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti, od 13. aprila 2021. godine; [KI107/21](#), podnosilac zahteva *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivost, 21. oktobra 2021. godine. Stav 53).
38. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u oceni da li je zahtev očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja koju sadrži ovaj zahtev i relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
39. Sud primećuje da je suština ovog slučaja povezana sa činjenicom da mu je, dok je podnosilac zahteva služio kaznu zatvora, preko naredbe direktora Odeljenja za pravosuđe, kazna suspendovana iz zdravstvenih razloga. Pošto je bio u bekstvu, za njim je, po zahtevu Specijalnog tužilaštva, raspisana međunarodna poternica. S tim u vezi, podnosilac zahteva je Osnovnom sudu podneo zahtev za obustavu postupka zbog zastarelosti izvršenja kazne, koji je odbijen kao neosnovan uz obrazloženje da u njegovom slučaju nije tekao rok za zastarevanje tokom vremena dok mu je kazna bila suspendovana iz zdravstvenih razloga. Protiv rešenja Osnovnog suda podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu zbog povrede zakonskih odredaba Krivičnog zakonika i pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja. Apelacioni sud je odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio je rešenje Osnovnog suda, konstatujući da u slučaju podnosioca zahteva ne postoji relativno i apsolutno zastarevanje izvršenja kazne i da je Osnovni sud pravično sproveo materijalno pravo, odnosno Krivični zakon RSFJ, kao povoljniji zakon jer je propisivao kraće rokove za zastarevanje izvršenja kazne.

40. Podnosilac zahteva osporava gore navedene konstatacije Apelacionog suda i Osnovnog suda navodom da su kroz njihove odluke povređena njegova osnovna prava i slobode zagwarantovane članovima 21. [Opšta načela], 23. [Ljudsko dostojanstvo], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 35. [Sloboda kretanja] Ustava, u vezi sa članovima 5. (Pravo na slobodu i bezbednost) i 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
41. Sud će dalje razmotriti navode podnosioca zahteva u vezi sa (i) povredom prava na pravično suđenje zagwarantovanog članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a; (ii) povredom prava na slobodu kretanja zagwarantovanog članom 35. Ustava; i (iii) povredom članova 21. i 23. Ustava, kao i člana 5. EKLJP-a.

(i) U vezi sa navodom o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a

42. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su presude Osnovnog i Apelacionog suda donete uz kršenje člana 31. Ustava uz obrazloženje nije da pozvan ni u jednom pravnom postupku radi izdržavanja preostalog dela kazne, što je rezultiralo zastarevanjem izvršenja kazne prema podstavu 1.4 stava 1., člana 108. KZRK-a, kao najpovoljnijeg zakona. Shodno tome, Sud primećuje da podnosilac zahteva u suštini tvrdi pogrešno tumačenje zakona od strane redovnih sudova.
43. U vezi sa tim, Sud je na osnovu sudske prakse ESLJP-a, , kao i načelo subsidiarnosti i doktrinu četvrtog stepena, konstantno isticao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ ističući da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnim sprovođenjem zakona, za koje se navodi da su načinili redovni sudovi, sem i dok god su takve greške mogle da povrede prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi u tom kontekstu slučajeve Suda [KI128/18](#), podnosilac zahteva *Limak Kosovo International Airport A.D. "Adem Jashari"*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. maja 2019. godine, stav 55; i [KI110/19](#), podnosilac zahteva *Fisnik Baftijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. oktobra 2019. godine , stav 40).
44. Sud je konstantno tvrdio da nije uloga ovog Suda da razmatra zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i sprovođenjem materijalnog prava i da ne može da oceni same činjenice koje su navele jedan redovan sud da donese jednu odluku umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud „četvrtog stepena“ što bi rezultiralo prevazilaženjem granica uspostavljenih njegovom jurisdikcijom. (vidi u tom kontekstu slučaj ESLJP-a [García Ruiz protiv Španije](#), citiran gore, stav 28 i vidi slučajeve Suda [KI128/18](#), podnosilac zahteva *Limak Kosovo International Airport A.D. "Adem Jashari"*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. maja 2019. godine, stav 57 i [KI94/22](#), podnosilac zahteva *Vejsel Rugova*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. oktobra 2022. godine, stav 64).
45. Sud, međutim, naglašava da u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, koju je usvojio Sud, iako je uloga Suda ograničena u smislu ocenjivanja tumačenja zakona, on mora da obezbedi i preduzme mere kada primeti da je sud očigledno pogrešno primenio zakon u konkretnom slučaju što je moglo da dovede do „arbitrarnih zaključaka“ (vidi slučajeve ESLJP-a, [Anheuser-Busch Inc. protiv Portugalije](#), br. 73049/01, presuda od 11. januara 2007, stav 83, [Beyeler protiv Italije](#), br. 33202/96, presuda od 5. januara 2000. godine, stav 108, i vidi slučaj Suda [KI122/16](#), podnosilac zahteva *Riza Dembogaj*, presuda od 30. maja 2018. godine.

46. U vezi sa gore pomenutim navodom podnosioca zahteva, Sud će se u nastavku pozvati na relevantne delove rešenja redovnih sudova koji tretiraju njegove navode.
47. Prvo, Sud se poziva na rešenje Osnovnog suda [ED. br. 23/2004] od 26. januara 2024. godine kojim je, ovaj poslednje pomenuti konstatovao da u slučaju podnosioca zahteva nije tekao rok zastarevanja za vreme suspendovanja kazne zatvora iz zdravstvenih razloga. S tim u vezi, Sud podseća da je, pozivajući se na pravni osnov, Osnovni sud naglasio da: „*To je regulisano i članom 99., stavom 2. Krivičnog zakona SFRJ od 01.07.1977. godine, koji je bio na snazi u vreme izvršenja krivičnog dela, a koji propisuje da: „Zastarevanje ne teče za vreme za koje se po zakonu izvršenje kazne ne može preduzeti.“ To predviđa i Privremeni krivični zakonik, koji je bio na snazi kada je osuđenom odložena kazna, koji u članu 94., stavu 2. izričito propisuje da: „Rok zastarevanja ne teče za bilo koje vreme tokom kojeg prema zakonu ne može da bude započeto izvršenje kazne“.* Takođe, tako nešto je propisano i članom 110., stavom 2 Krivičnog zakonika Kosova, koji je na snazi od 01.01.2013. godine, Sud je pomenuo hronološki krivične zakonike, pošto je ocenio sprovođenje najpovoljnijeg zakona sa osuđenog, ali ta stvar je isto regulisana u svim gore pomenutim krivičnim zakonicima [...]”.
48. U ovom kontekstu, Sud takođe podseća da je rešenjem [PN.br.250/24] od 14. februara 2024. godine Apelacioni sud ocenio da je prvostepeni sud pravično ocenio da je pitanje zastarelosti izvršenja kazne u slučaju podnosioca zahteva je regulisano isto u svim navedenim krivičnim zakonicima i da se ne radi o relativnoj zastarelosti ili apsolutnoj zastarelosti krivičnog dela o kojem je reč. Štaviše, Sud primećuje da je u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva za uračunavanje preostalog vremena za izdržavanje kazne, Apelacioni sud konstatovao da je za određivanje roka zastarelosti odlučujuća kazna izrečena pravnosnažnom presudom, a ne kasnije izmene.
49. Dalje, u vezi sa navodom podnosioca zahteva o pogrešnoj primeni zakona, konkretnije u vezi sa navodom da treba da se primeni KZRK kao najpovoljniji zakon u njegovom slučaju, Sud primećuje da je Apelacioni sud ocenio da je „*u ovom slučaju kao najpovoljniji zakon, Krivični zakonik RSFJ (koji je bio na snazi u vreme izvršenja krivičnog dela) i koji u pogledu zastarelosti izvršenja kazne ima kraće vremenske rokove.*“
50. Na osnovu onoga što je gore istaknuto, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva nije argumentovao da je tumačenje zakona od strane Apelacionog suda i Osnovnog suda očigledno pogrešno ili arbitrarno i da je za njega rezultiralo „arbitrarnim zaključcima“.
51. Shodno tome, Sud konstatuje da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava spadaju u kategoriju zahteva „*četvrtog stepena*“ i da su očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu.
- (ii) *U vezi sa navodom o povredi člana 35. Ustava*
52. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da mu je odlukama Osnovnog i Apelacionog suda povređeno pravo na slobodu kretanja zagarantovano stavovima 1. i 3., člana 35. Ustava, pošto je, prema njegovim rečima, godine nezakonitim nalogom Osnovnog suda od 12. marta 2020. godine, donetim u vreme apsolutne zastarelosti kazne, istom ograničena je i zabranjena sloboda kretanja u Republici Kosovo.
53. S tim u vezi, Sud podseća da član 35. Ustava garantuje svakom licu koje se legalno nalazi na teritoriji Kosova, pravo da se slobodno kreće u zemlji, da boravi i slobodno napusti

Kosovo. Međutim, ovo pravo nije apsolutno i može podrazumevati ograničenja u određenim slučajevima. U tom smislu, stav 2. člana 35. Ustava utvrđuje da može postojati ograničenje prava na napuštanje zemlje kada je, između ostalog, to ograničenje uređeno zakonom i neophodno za pravni postupak ili sprovođenje odluke suda.

54. Sud primećuje da je 23. oktobra 2004. godine, naredbom direktora Odeljenja za pravosuđe, kazna podnosioca zahteva suspendovana iz zdravstvenih razloga. Dalje, pošto je podnosilac zahteva bio u bekstvu, iz spisa predmeta proizilazi da mu je 12. marta 2020. godine Osnovni sud, na zahtev Specijalnog tužilaštva, izdao međunarodnu poternicu. U toj tački, Sud se poziva na stav 4., člana 535. Zakonika br. 04/L-123 o krivičnom postupku Kosova koji je bio na snazi u vreme donošenja naredbe, a koji propisuje da: „*Međunarodna poternica se može zatražiti u bilo kojim situacijama predviđenim ovim članom, ovog zakonika od strane odgovarajućeg autoriteta kada se tražena osoba ne nalazi na Kosovu ili kada se imaju dokazi da lice živi van Kosova. [...]*“. Shodno tome, Sud primećuje da je izdavanje međunarodne poternice bilo regulisano zakonom i da je ista doneta radi izvršenja kazne izrečene podnosiocu zahteva presudom Okružnog suda od 26. marta 2003. godine.
55. Sud dalje ističe da podnosilac zahteva svoj navod o povredi člana 35. Ustava zasniva na nezakovitosti međunarodne poternice na osnovu toga što je ona izdata u vremenskom periodu kada je izvršenje kazne u njegovom slučaju dostiglo apsolutnu zastarelost. U tom smislu, Sud podseća da su svojim presudama Osnovni sud i Apelacioni sud konstatovali da u slučaju podnosioca zahteva ne postoji ni apsolutna ni relativna zastarelost krivičnog dela i da rok zastarevanja nije tekao za vreme dok je kazna bila suspendovana.
56. Sud, u okolnostima konkretnog slučaja, smatra da je podnosilac zahteva nezadovoljan rezultatom postupka pred Osnovnim i Apelacionim sudom. Međutim, ovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne argumentovan navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi predmet ESLJP-a [Ezótúr-Tiszazugi Vizgazdálkodási Társulat protiv Mađarske](#), br. 5503/02, presuda od 2006. jula 2005. godine, stav 21).
57. Shodno tome, Sud konstatuje da tužbeni navod podnosioca zahteva o povredi prava na slobodu kretanja, zajemčenog članom 35. Ustava, spada u „*nepotkrepljene ili neosnovane*“ navode i da je isti očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu.

(iii) *U vezi sa tvrdnjom o povredi članova 21. i 23. Ustava i člana 5. EKLJP-a*

58. Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi povredu članova 21. i 23. Ustava, kao i člana 5. EKLJP-a, ali isti ne objašnjava konkretno kako je došlo do povrede ovih članova Ustava i EKLJP-a. S tim u vezi, Sud je konstantno isticao da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP-a nije dovoljno da se izgradi argumentovan navod o ustavnoj povredi. Kada se navode takve povrede, podnosioci zahteva moraju obezbediti obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda: [KI175/20](#), sa podnosiocem zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti, od 22. marta 2021. godine, stav 81, i [KI04/21](#), podnositeljka zahteva *Nexhmije Makolli*, citiran iznad, stavovi 38-39).
59. U okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva, osim pozivanja na gore navedene članove, nije na jasan i adekvatan način objasnio na koji način su povređena prava o kojima je reč. Stoga, Sud konstatuje da tvrdnje podnosioca zahteva o povredi članova 21. i 23.

Ustava, kao i člana 5. EKLJP-a, spadaju u „nepotkrijepljene ili neosnovane“ navode i da su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2), pravila 34. Poslovnika o radu.

Zaključak

60. Sud, uzimajući u obzir sve gore navedene razrade i konstatacije, zaključuje da (i) navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a spadaju u kategoriju navoda „četrtoog stepena“, dok o navodi o (ii) o povredi člana 35. Ustava i (iii) članova 21. i 23. Ustava, kao i člana 5. EKLJP-a, spadaju u kategoriju „nepotkrijepljenih ili neosnovanih“ navoda. Shodno tome, Sud konstatuje da se zahtev u celini mora proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavom 1. i 7. člana 113. Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika o radu, dana 30. oktobra 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4., člana 20. Zakona;
- IV. DA KONSTATUJE da ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani